

Kronkelveld, de “natuur- tuin” van de toekomst

Op 11 februari 2006, na een rustperiode van enkele maanden voor de natuur en de vrijwilligers, gingen de werkoctenden van Kronkelveld weer van start. Iedere maand is er door een aantal enthousiaste vrijwilligers actief de handen uit de mouwen gestoken; nieuwe takkenrillen voor insecten en zoogdieren zijn van het snoeihout gemaakt. Deze functionele landschapselementen zetten de wandelaar op het spoor om het rustgevende Kronkelveld te beleven en om de in het riet verscholen poel met al zijn waterleven te vinden.

De helling achter de poel is met een spade afgestoken. De nu steile, kleiachtige wand is door zijn zonnige en beschutte ligging, uitermate geschikt voor de solitaire graafbijen en graafwespen om voor hun nageslacht te zorgen.

Volgens de statistieken loopt het voorjaar van 2006 een maand achter in vergelijking met het voorjaar van 2005. En dat heeft zichtbare gevolgen voor Kronkelveld; de Kleine Vos en de Atalanta, vlinders die overwinteren zijn nog niet te bespeuren. Er ligt half maart nog een dun laagje ijs op de poel.

Dit verandert in april. Het lang verwachtte voorjaar begint te komen en er kan tijdens het opzetten van de Ringslangbroeihoop weer een jas uitgedaan worden.

De Tjiftjaf en de Tuinfluiter, boszangvogeltjes, zijn weer terug uit hun zuidelijke winterverblijven en zingen in de houtwallen van Kronkelveld. De Bruine en de Groene Kikkers leggen hun eieren, kikkerdril, in de sterk “gewassen” poel. De vegetatie met een beduidende toename van soorten ontwikkelt zich nu en er kan weer gemaaid worden met de zeis. Een haast meditatieve, stille activiteit die wel enige handigheid vereist. Het Bont Zandoogje, een vlindersoort, fladdert in het rond. De gemaaide veldjes met voorjaars- en zomerbloeiers bieden aan vele insecten, zoals bijen en vlinders, gedurende het gehele jaar een bron van nectar.

Boven de poel vliegen Libellen in verschillende soorten en maten, op zoek naar een eiwitrijk hapje. Een dikke Groene Kikker blaast zijn wangen op, en kwaakt.

Het wordt tijd om te zaaien; de jongste vrijwilligster zaait een wildebloemenmengsel in de groenstrook aan het Dunloppad. Helaas is het zaad in de kiem gesmoord door foutief maaien van de groenaannemer van de gemeente.

Inmiddels is het voorjaar ingeruild voor de zomer met een aantal hittegolven. Kronkelveld ontbeert hemelwater en verdroogt hier en daar. De bloeiende Rietorchissen hebben het zwaar te verduren in de zinderende zon. Toch is het aantal Rietorchissen dat Kronkelveld rijk is verdubbeld. Groeiden er in 2005, volgens de telling van de Rode Lijst project groep, nog 186 stuks gevlekte- en ongeflekte Rietorchissen, in 2006 was dat aantal maar liefst 286 stuks. Ecologisch beheer werpt dus zichtbaar haar vruchten af.

In tijd van droogte is het water van de poel van onschatbare waarde; vele soorten vogels en Reeën lessen daarmee hun dorst. Poot- en hoefafdrukken zijn daar de stille getuigen van.

Begin juli 2006 is de natuur van Kronkelveld geteisterd door brand. Vooral de takkenrillen en de broeihoop moesten het ontgelden, met het gevolg dat insecten en zoogdieren in de niets ontziende brand zijn omgekomen.

Gelukkig is deze “Parel in de Velden” opgewassen tegen vuur, een onderdeel van de natuur elementen. Om de takkenrillen weer in oude glorie te herstellen heeft tuinvereniging “de Gouwen” snoeihout beschikbaar gesteld.

Na een tussenpoos van twee maanden, in verband met de zomervakantie, is er opnieuw hard gewerkt in Kronkelveld, "de natuur-tuin" in woonwijk "de Velden". Zelfs voor de jonge vrijwilligers is er altijd wel een klusje te doen; zoals "opschot", kleine boompjes, verwijderen om daar vervolgens in de takkenril een nestje van te maken voor een winterkoninkje, een lieveheersbeestje of een egel. Het is een bezigheid, die net als het "schonen" van de poel, tot de verbeelding spreekt. Want wist u dat er in de poel van Kronkelveld overblijfselen van prehistorische dieren te vinden zijn?

Het jaar vordert en het wandelpad door Kronkelveld is opnieuw gemaaid. Beginnend bij het info-bord aan het Dunloppad is het de moeite waard om door de "natuur-tuin" te wandelen. En te genieten van al het moois dat Kronkelveld u biedt. En wat zo leuk is, het is op loopafstand van huis.

In de herfst, die dit jaar warm uitpakt, is de poel ontdaan van overmatige begroeiing. Riet en Lisdodde worden verwijderd om het dichtgroeien van de poel te voorkomen. Net als bij het maaien met de zeis wordt het afval voor de Ringslang broeihoop gebruikt. Amfibieën, in het water levende insecten en niet te vergeten de zoogdieren hebben zo een leefomgeving die hen in staat stelt om in alle rust de aanstaande winter door te komen.

Het afgelopen jaar is gebleken dat de diversiteit aan Europees beschermde flora en fauna opnieuw is toegenomen in het gebied. De vrijwilligers van Kronkelveld hebben, door het ecologisch beheer, daaraan hun steentje bijgedragen. Dat is een verheugende constatering omdat onderzoekers juist melden dat de rijkdom aan soorten van planten en dieren in Nederland terugloopt.

Met de winter voor de deur ligt Kronkelveld er prachtig bij en neemt de natuur tijdelijk de regie over.

De gereedschappen zijn gerepareerd, worden in het vet gezet en opgeborgen in afwachting van 2007.

Een wandeling door een besneeuwd of berijpt Kronkelveld mag u niet missen. Het is de aanrader voor een Gelukkig Nieuwjaar.

Werkochtenden

De werkochtenden van 2007 vinden plaats op de hieronder genoemde zaterdagen:

- 10 februari
- 7 april
- 12 mei
- 9 juni
- 11 augustus
- 6 oktober
- 17 november.

Verzamelen om 10.00 uur bij de poel van Kronkelveld.

Heeft u zin om mee te werken op een werkochtend?

U kunt zich opgeven bij:

**Sia Schipper, Hartenveld 54,
telefoon: 5319360.**

Het aardige van het Kronkelveld is dat het een stuk natuur is dat onder regie natuur blijft. De mens stuurt aan, steekt de handen uit de mouwen en draagt zo met dit gefaseerde beheer bij aan een stuk beleefbaar groen dicht bij huis.

Het aardige van het Kronkelveld is dat mensen die elkaar van afstand kennen met elkaar in contact komen en hevig zwetend grote hoeveelheden plantaardig materiaal verplaatsen met als doel de broeihoop te verhogen waar ooit de ringslang moet gaan nestelen.

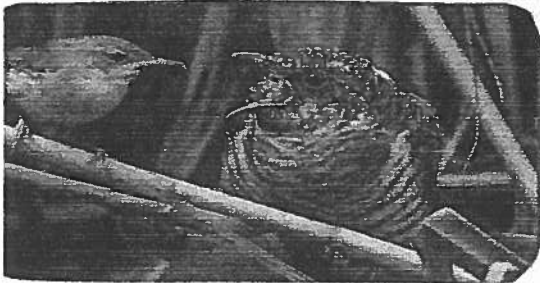
Het aardige van het Kronkelveld is dat je op elke werkbeurtdag weer iets nieuws ontdekt of de naam of de toepassing van een plant leert kennen waar je nog nooit van gehoord had.

Het aardige van het Kronkelveld is dat je eventjes afstand kan nemen van mogelijk aanwezige besommeringen door je energie te steken in een stukje natuur waarvan het resultaat zo zichtbaar is: nu en in het volgende seizoen.

Kronkel Weetjes

RATTEN LEREN ELKAAR ETEN !

Ratten leren gemakkelijk en... ze leren van elkaar. Bijvoorbeeld wat je wel en niet kunt eten. Vinden ratten iets wat ze niet kennen, dan zijn ze heel voorzichtig. Een van de ratten neemt dan een hapje en dan wachten de anderen een paar uur. Alleen als die ene rat geen buikpijn krijgt gaat de rest ook ervan eten. De rat onthoudt dan voor altijd dat dit specifieke voedsel te eten is en ze leren dat ook weer aan hun kinderen.

DE KOEKOEK FOPT ANDERE OUDERS

Vogels zijn altijd erg druk met hun jongen; een nest bouwen, broeden, voeren. Dat is allemaal niets voor de koekoek. Deze slimme vogel legt zijn ei in het nest van kleinere vogels en laa die al het werk doen. Meestal hebben de pleegouders niets door. Zelfs niet als de jonge koekoek de andere eieren, of de jonge vogeltjes, het nest uitkiepert. En zelfs niet als het jong een stuk groter wordt dan zij zelf. Ze zijn er wel te druk mee om steeds maar weer eten in die steeds grotere snavel te stoppen. Waarschijnlijk zijn ze nog steeds trots als "hun" jong groot is en wegvliegt.

DE VLAAMSE GAAI HEEFT EEN GOED GEHEUGEN

De gaai is dol op elkels. Die zijn er alleen in de herfst, maar dat is geen probleem. Hij legt een voorraad aan. En niet te weinig; soms wel tienduizend elkels ! Niet op een plek, maar verspreid. Anders is hij alles kwijt als een ander zijn voorraad vindt. De gaai prikt een gat in de grond en legt de elkel erin. Zand erover en weer verder. Het bijzondere is dat hij de meeste elkels weer terug vindt, soms maanden later. Dat kan alleen met een super geheugen. Maar natuurlijk zijn er ook wel elkels die de gaai niet meer vindt. Zo planten gaaien heel wat elken ! Ook eksters leggen zo'n voorraad aan.

Kronkelveld werkt samen met Landschapsbeheer Flevoland:

- Kronkelveld wordt financieel ondersteund om gereedschappen e.d. aan te schaffen.
- De vrijwilligers zijn tijdens werkzaamheden in Kronkelveld verzekerd tegen ongevallen (Arbowet).
- Landschapsbeheer Flevoland verzorgt de publicaties over en de agenda van Kronkelveld in haar Nieuwsbrief en in de "Almere Vandaag"
- Kronkelveld is een buurtactiviteit, waarbij vrijwilligers uit andere wijken van 'de Velden' van harte welkom zijn.

Kronkel-Tip:

**Een wandeling in de buurt!
Na een rondje Kronkelveld langs het
fietspad de Havendreef oversteken en
genieten van het achterliggende bos.
Rechtsaf door het Beginbos naar het
Vroege Vogelbos met kronkelende
schelpenpaadjes of linksaf door het
Beginbos richting de uitzichtheuvels
met de urn een rondje door het
Kromslootpark.
Een deel van de paden in het
Beginbos wordt op dit moment
verhard, waardoor naast het
tegengaan van de modder ook het
wandelen met een kinderwagen
mogelijk wordt.**

Wist/weet u dat:

- Kinderen onder begeleiding van één van de ouders véél plezier beleven op een werkochtend?
- De weersomstandigheden op onze werkochtenden uitstekend zijn?
- Waterlilies en vijverplanten uit de vijver niet thuishoren in een natuurlijke poel?
- Het werken in Kronkelveld en het contact hebben met buurtbewoners ontspannend is?
- Het aantal beschermde planten en dieren in 2006 is toegenomen?
- Op bepaalde plekken, door drainage werkzaamheden van de gemeente, Kronkelveld verdroogt?
- Kronkelveld het schoolvoorbeeld is van de "stads-natuur" van de toekomst met de kwaliteiten van een stadspark?
- Kronkelveld is opgenomen in het "Ecologisch Masterplan" van de Gemeente Almere en de uitgave is

verfraaid met foto's uit Kronkelveld van Gerda Roelofs en Irene Hoff?
www.Almere.nl/stadsnatuur

- De vrijwilligers hun koffiedrinken zonder bank?
- Landschapsbeheer Flevoland op www.Landschapsbeheer.net verslag doet van de werkochtenden?
- Kronkelveld de broodnodige verschillen in openbaar groen bevordert?
- Het info-bord, aan het Dunloppad, wandelaars uitnodigt om een wandeling te maken door Kronkelveld?
- Tuinvereniging "de Gouwen", via Joop Punselie, snoeihout levert voor nieuwe takkenrillen?
- Basisschool "de Flierefluiter", middels Paul Soedarso, Kronkelveld een vleermuiskast cadeau heeft gedaan?
- Werken in het groen goed is voor de lijn van jong en oud?
- Kronkelveld de saamhorigheid tussen bewoners binnen "de Velden" vergroot?
- tuinafval gratis kan worden ingeleverd bij de Gemeente
- het recyclingperron hier vlak om de hoek ligt (De Steiger 221)
- er een afvallijn is van de Stadsreiniging 036 547 18 00 voor vragen en afspraken over het ophalen van grofvuil

Laatste Nieuws

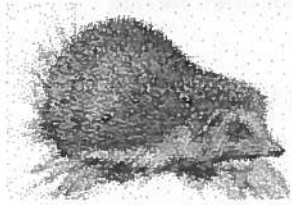
Na overleg met Landschapsbeheer gaat er een aanvraag naar de Gemeente voor een schepelpad door het Kronkelveld. Het pad komt langs de houtwal achter de poel te lopen en met het bestaande pad dat ook een schelpenpad wordt, kun je dan een rondje lopen.

Er is een extra info-paneel voor de tweede ingang aangevraagd.

Diefstal

De zorgvuldig verzamelde houtstapel die voor de vlinders was aangelegd is gestolen. Van de dader(s) geen spoor!

WAT KRAAKT DAAR IN HET KREUPELHOUT ?

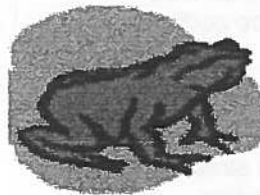
Een egeltje. Een gezond volgroeide egel weegt tussen de 800 en 1200 gram. De spitsachtige snuit is net als de buik zacht behaard. De rug is bedekt met ongeveer 6.000 scherpe stekels en vormt een uitstekende verdediging. Als er gevaar dreigt kan de egel zich tot een bal oprollen, zodat er van kop en poten niets meer te zien is, de stekels staan als venijnige naalden omhoog, waardoor andere dieren er niet graag hun tanden in willen zetten.

De egel is een nachtdier en scharrelt in die tijd zijn kostje bij elkaar, bestaande uit voor ons schadelijke insecten en slakken. Maar ook aas, regenwormen, fruit en wat plantaardig voedsel gaat er best wel in. Melk mogen deze beestjes in geen geval hebben, behalve dan de moedermelk want per slot van rekening zijn het zoogdieren. Jonge egeltjes zijn blind, doof en kaal. Maar voordat egeltjes geboren worden doen pa en moe een kunstje, waaraan een langdurig liefdesspel vooraf gaat. Het mannetje draait urenlang om het vrouwtje heen, waarbij het vrouwtje de avances van het mannetje afwijst. Tenslotte lopen ze lange tijd achter elkaar aan, de z.g. " egelcarroussel " en daarna vindt de bevruchting plaats. Na een draagtijd van ongeveer 35 dagen maakt het vrouwtje een hol, bekleed met bladeren, dor gras of takjes. Zij duldt dan geen mannetjes meer in haar buurt. Meestal bestaat de worp uit drie tot zes jongen. Als de jongen drie tot vier weken oud zijn mogen zij met hun moeder mee op haar nachtelijke voedseltochten, zodat zij leren wat zij wel en niet moeten eten. In de vrije natuur worden egels hooguit vijf jaar oud.

Wat doen wij tegen een slakken invasie. Wij kopen slakkenkorrels en strooien deze in de tuin, omdat anders onze planten en plantjes opgegeten worden door de slakken. Wij vergiften op deze manier de slak, maar de egel eet deze slak op en wordt dus ook vergiftigd. Op de bus met slakkenkorrels staat dan netjes aangegeven dat deze korrels niet giftig zijn maar dat de slak zich na het eten hiervan zich

terugtrekt in zijn beschermende omgeving. En daar gaat hij dood!, maar ja dat staat er niet bij, dus het lijkt onschuldig maar het is het niet. In de herfst wordt het tijd om veel voedsel te verorberen. In de flanken slaat de egel dan een vetvoorraad op die hem in staat stelt de winterslaap te overleven. Als de temperatuur daalt en er voedselschaarste dreigt gaat de egel een plekje zoeken voor de winterslaap. Op een beschutte plaats, onder een heg, een composthoop of een stapeltje hout bouwt hij een nest van bladeren en takjes. De hartslag daalt, de ademhaling gaat heel langzaam en zijn lichaamstemperatuur kan dalen tot 5 graden Celsius. Na de winterperiode, zo in april/mei ontwaakt de egel en begint weer aan een nieuw avontuur.

De Poelkikker woont in Kronkelveld!

De Poelkikker wordt ook wel kleine groene kikker genoemd. Hij maakt deel uit van een groep van drie sterk op elkaar lijkende groene kikkersoorten. De Poelkikker is een groene kikker die echter heel moeilijk van zijn soortgenoten te onderscheiden is. De andere twee soorten zijn: Meerkikker of Grote groene kikker. Er is ook onderscheid te maken tussen Poelkikker en Bruine kikker, daar deze laatste kan ook wel eens behoorlijk groen zijn. Groot verschil tussen Bruine en Groene kikkers is dat de Bruine kikker aan de zijkant van de kop, vanaf het oog tot aan de schouder een grote, altijd donkerbruine vlek heeft.

Leefgebied en voedsel

Zomer: Poelkikkers zijn sterk aan het water gebonden. Ze jagen er en planten zich er voort. Ze zijn zon- en warmteminnend en hebben daardoor een voorkeur voor onbeschaduwde wateren. De oeverzone hiervan moet bij voorkeur goed begroeid zijn. In vergelijking met de andere groene kikkers heeft de poelkikker een voorkeur voor de kleinere, geïsoleerde wateren. Winter: De

Poelkikker overwintert in tegenstelling tot de andere groene kikkers vooral op het land, bij voorkeur op wat hogere gelegen terreinen, in bosjes onder bladeren, takken, in kleine holletjes etc.

Voedsel: allerlei (water)insecten, larven, kevers, spinnen, wormen, rupsen.

Verblijfplaatsen

Vanaf april verzamelen de mannetjes van de groene kikkers zich in het voortplantingswater, waar de paartijd duurt tot eind juni - begin juli, met een piek tussen begin mei en half juni. Hierbij wordt hoofdzakelijk 's avonds gekwaakt, maar ook wel overdag op warme zonnige dagen. Overdag houden de groene kikkers zich voornamelijk op aan de rand van het water tussen de oevervegetatie. Vanaf de eerste helft van mei kan kikkerdril worden aangetroffen, die vaak tussen planten liggen die wat verder van de kant af staan. Van half juni tot half augustus is het grootste aantal larven te vinden. Vanaf oktober verlaten de kikkers de waterkant en gaan ze op zoek naar een overwinteringsplaats.

Eisen aan de omgeving

Goeddeels onbeschaduwde meren, poelen en sloten met in de nabijheid (binnen straal van 400 meter) overwinterplaats van hoger gelegen, droge bosjes met voldoende blad- en takafval om zich in of onder te verschuilen tegen de vorst

Staat van instandhouding in Nederland

De Poelkikker staat op de Rode Lijst van amfibieën en reptielen in Nederland.

Werkzaamheden

Afgelopen periode zijn naast het standaard beheer de volgende werkzaamheden door de vrijwilligers verricht:

- Vleermuiskasten opgehangen
- Ringslanghoop gekeerd
- Gras en riet gemaaid
- De wal bij de poel afgestoken
- Diverse takkenrails gemaakt

COLOFON

De Kronkelvelder is een nieuwsbrief van de vrijwilligers van Kronkelveld.

Deze nieuwsbrief verschijnt 2 tot 4 keer per jaar.

Redactie:

Carolien van Haaster, Irene Hoff, Joop Punselie, Paul Roelofs en Sia Schipper.

Redactieadres:

De Kronkelvelder
Hartenveld 54, 1359 HV Almere.

U kunt kopij opsturen naar bovenstaand adres of mailen naar:

sia.schipper@planet.nl.

De redactie behoudt zich het recht voor kopij te corrigeren, in te korten of in een latere editie te plaatsen

